

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Przedsiębiorstwa „K.” sp. z o.o.
przeciwko dłużnikowi S.P.

wskutek skargi wierzyciela

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G.

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym

w dniu 15 grudnia 2006 r.,

zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w P.

postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2006 r., sygn. akt [...],:

- 1) "Czy skarga na czynność komornika dokonaną w toku postępowania egzekucyjnego wszczętego i nie zakończonego przed dniem wejścia w życie nowej ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167 poz. 1398), złożona po dniu wejścia w życie wymienionej wyżej ustawy tj. po dniu 2 marca 2006 r. podlega opłacie określonej w art. 25 ust. 1 pkt 1 tej ustawy czy też - na podstawie art. 149 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy - opłacie określonej w dotychczasowych przepisach o kosztach sądowych tj. w przepisie § 52 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753 z późn. zmianami);

2) Czy przepis art. 130² § 3 k.p.c. dodany przez art. 126 pkt 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167 poz. 1398) i obowiązujący od dnia 2 marca 2006 r. znajduje zastosowanie do skargi na czynności komornika ?"

odmawia podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 marca 2006 r. Komornik przy Sądzie Rejonowym w G. umorzył postępowanie egzekucyjne wszczęte dnia 27 lutego 2001 r. Dnia 6 kwietnia 2006 r. wierzyciel, działający przez radcę prawnego, zaskarżył to postanowienie skargą na czynności komornika i uścił od niej – zgodnie z § 52 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154 poz. 753 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie określenia wpisów) – wpis stały w wysokości 50 zł.

Sąd Rejonowy w G. postanowieniem z dnia 11 marca odrzucił wniesioną przez wierzyciela skargę na czynności komornika z powodu nie uiszczenia należnej od niej opłaty (130² § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Uznał bowiem, że skarga – ze względu na dzień jej wniesienia – podlega opłacie stałej w wysokości 100 zł, przewidzianej w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398; dalej: ustawa o kosztach sądowych). Zawartej w art. 149 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych normy prawa przejściowego nie stosuje się – zdaniem Sądu – do spraw wszczętych na skutek wniesienia skargi na czynności komornika, ponieważ nie są one sprawami egzekucyjnymi w rozumieniu przytoczonego przepisu.

Sąd Okręgowy w P., rozpoznając zażalenie wierzyciela, przedstawił – na podstawie art. 390 § 1 w zw. z art. 397 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c. – przytoczone na wstępie zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawodawca, przyznając sądowi drugiej instancji uprawnienie do przedstawienia Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., uzależnił skuteczność skorzystania z niego od wystąpienia w sprawie poważnych wątpliwości prawnych oraz niezbędności oczekiwanej odpowiedzi do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 grudnia

1991 r., III CZP 129/91, „Przeгляд Sądowy” 1994, z. 3, s. 76 oraz z dnia 27 sierpnia 1996 r., III CZP 91/96, OSNC 1997, nr 1, poz. 9). Na sędzie drugiej instancji spoczywa więc obowiązek szczegółowego uzasadnienia, na czym polegają jego wątpliwości i dlaczego uważa je za poważne oraz wykazania, że stwierdzone przezeń poważne wątpliwości prawne pozostają w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy.

Należy też przypomnieć, że instytucja pytań prawnych – co podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 marca 1999 r., III CZP 62/98 (OSNC 1999, nr 10, poz. 166) – prowadząca do związania sądów niższej instancji w danej sprawie poglądem Sądu Najwyższego, zawartym w podjętej uchwale, jest wyjątkiem od konstytucyjnej zasady podległości sędziów tylko Konstytucji i ustawom (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP). Ze względu na tę wyjątkowość, powinna być zatem stosowana w sposób jak najbardziej ścisły, bez żadnych koncesji na rzecz argumentów o nastawieniu celowościowym i utylitarnym.

Przedstawione zagadnienie prawne nie odpowiada przytoczonym wymaganiom. Problem stanowiący przedmiot tego zagadnienia dotyczy kwestii stosowania art. 149 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych do skargi na czynności komornika oraz podstawy prawnej odrzucenie tej skargi z powodu nie uiszczenia należnej opłaty.

Rzecz w tym, że przedstawione w uzasadnieniu postanowienia wywody dotyczące pierwszej kwestii, odwołujące się do wykładni gramatycznej, systemowej i funkcjonalnej art. 149 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych oraz do analizy charakteru prawnego skargi na czynności komornika, doprowadziły Sąd do jednoznacznego stanowiska, że wniesiona w sprawie przez wierzyciela skarga na czynności komornika należy do kategorii spraw egzekucyjnych, o których mowa w art. 149 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych, co oznacza, że stosuje się do niej dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych. Jednocześnie z uzasadnienia nie wynika, aby Sąd Okręgowy, zajmując takie stanowisko, miał wątpliwości prawne co do jego trafności, zwłaszcza kwalifikujące się jako poważne. Fakt, że sąd pierwszej instancji wyraził w zaskarżonym postanowieniu odmienny pogląd, który – zdaniem Sądu drugiej instancji – nie zasługuje jednak na aprobatę, nie świadczy sam przez

się, iż w sprawie występują poważne wątpliwości uzasadniające przedstawienie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2005 r., III CZP 102/05, niepubl.).

Ubocznie należy także zauważyć, że również w literaturze przedmiotu wyrażono poglądy, że w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach sądowych dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych stosuje się aż do zakończenia postępowania egzekucyjnego. Oznacza to stosowanie do toczących się postępowań egzekucyjnych – zarówno prowadzonych przez komornika, jak i przez sąd jako organ egzekucyjny – dotychczasowych przepisów o kosztach sądowych w postępowaniu egzekucyjnym, np. dotyczących wysokości wpisów od skarg na czynności komornika.

Wykluczając dopuszczalność odrzucenia wniesionej w sprawie przez wierzyciela skargi na czynności komornika z powodu nienależytego jej opłacenia, Sąd nie miał podstaw do objęcia przedstawionym zagadnieniem prawnym drugiego problemu, ponieważ jego rozstrzygnięcie nie jest konieczne do rozpoznania sprawy. Wniesiona przez wierzyciela skarga została bowiem należycie opłacona i nie zachodzi w ogóle potrzeba rozważania podstawy prawnej jej odrzucenia. Jedynie zatem ubocznie należy zauważyć, że w myśl uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 96/06 przewidziany w art. 130² § 3 k.p.c. rygor odrzucenia nienależycie opłaconego środka odwoławczego, lub zaskarżenia, ma zastosowanie także do skargi na czynności komornika.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia.

